

Mondragon Unibertsitatearen bidea Europar Goi-mailako Hezkuntza Eremuan

JOXE MARI AIZEGA

Mondragon Unibertsitateko errektoreordea

Sarrera

Mende hasiera honetan nagusitu diren ahots eta froga ugariari erreparatuta, ezinbestekoa da goi-mailako hezkuntzaren eta unibertsitatearen misioari buruzko hausnarketa abian jartzea. Unibertsitatea, gaur egun, bertara joandako pribilegiatuei zientziak eta ezagutzak irakasten dizkien erakunde bat baino askoz ere gehiago da.

XXI. mendeko Hezkuntzaren Nazioarteko Batzordeak, Jacques Delors buru zuela, 1996an egindako txostenean jasotzen denez:

[...] hezkuntza-erakundeek zenbait erronkari heldu behar diote. Horrela, egungo eta etorkizuneko hiritarrak trebatu behar dituzte, ezagutzen ikas dezaten, bizitza osoko ikaskuntzaren oinarriak finkatuz. Egiten ere ikasi behar dute, eta egoera ezezagunak gainditzeko gaitasunak barneratu. Azkenik, izaten ikasi behar dute, autonomia, zentzuzko bereizmen eta erantzukizun pertsonalaren bidea urratu eta patu kolektiboa mamitzeko gai izan daitezen. Hezkuntzak gizarte-aldaketetara egokitu behar du bere jarduna, betiere jakintzak, printzipioak eta esperientziaren emaitzak hedatzeari utzi gabe [...] (Delors, J. eta beste (1996): *La educación encierra un tesoro*, Madril, Santillana-Unesco).

Mayor Zaragozak unibertsitatearen helburuak zehaztu zituen:

[...] hiritar arduratsuak eta konprometituak heztea; gizarteak behar dituen profesionalak prestatzea; zientzia-ikerkuntza garatzea; kultura iraunaraztea eta irakastea, belaunaldi bakoitzaren ekarpen sortzaile aberasgarria erantsiz; iraganaren oroimen eta etorkizunaren atari bihurtzea; zorrotasunean eta merezimenduetan oinarritutako erakunde kritiko neutrala izatea [...] (Mayor Zaragoza, F. (1998): «La Universidad del siglo XXI en la perspectiva de la Unesco», in J. Porta eta M. Lladonosa (koord.) (1998): *La universidad en el cambio de siglo*, Madril, Alianza).

Mende berri honetan, Europako hezkuntza eremu irekia eta dinamikoa, arian-arian, finkatzea da goi mailako-hezkuntzako erakundeen betekizuna. Ildo horretan, hiru ardatz osagarri jorratu behar dituzte: batetik, hiritarrei ezagutzak etengabe eguneratzeko baliabideak eskaintzea; bestetik, lanaren eta lan-antolamenduaren bilakaeraren ondorioz egun nahitaezkoak diren gaitasunak irakastea, enplegu-ahalmena areagotzeko; eta, azkenik, europar hiritarren aberaste-prozesuaren oinarriak sustatzea.

Ekonomia eta gizarte garapena Euskadin eta Europan

Ekonomia eta gizarte garapenari lotutako faktoreak oso ugariak dira. Aipa ditzagun batzuk: informazioaren gizartea, zientziaren eta teknikaren iraultza, ekonomiaren globalizazioa, garapen iraunkorra, ezagutzaren gizartea, migrazio-mugimenduak, demografia-bilakaera, enpresa egiteko modu berriak, familia- eta lan-bizitza bateratzeko urratsak...

Europako Kontseiluak 2000ko martxoan Lisboan hitzartutako ituna indarrean sartu zenetik, ezagutzaren Europa sortzea izan da Europar Batasunaren helburu nagusietako bat. Izan ere, Lisboako Agendak eragile eta sektore ugariaren partaidetza aldarrikatu zuen, aipatutako helburua lortzeko.

Europako Kontseiluak unibertsitateen betekizunaren garrantzi berezia nabarmendu zuen, ikerkuntzari eta irakas-

kuntzari lotutako zereginak gauzatu dituelako betidanik, gero eta betebeharrak garrantzitsuagoak baitagozkio egungo berrikuntza-prozesu konplexuan. Halaber, ekonomia-lehiakortasunaren, gizarte-kohesioaren eta eskualde-garapeneren alorretako ekarpenak azpimarratu zituen. Gizarte-kohesioaren alorreko ekarpenen adibide bat unibertsitatearen funtzio hiritarra dugu, hain zuzen.

Europar Batzordeak aldarrikatzen duen bezala, «ikerkuntzaren, hezkuntzaren eta berrikuntzaren gune nagusiak izanik, ekonomiaren eta ezagutzaren gizartearen ardatzak dira unibertsitateak, ikuspegi ugariatik» (*Unibertsitateen betekitzuna ezagutzaren Europan*, Batzordearen komunikazioa, COM 2003).

Ezagutzaren gizarteak sorrarazitako espektatibak garatzeko, hezkuntza eta prestakuntza alorreko behar berriei erantzun behar diete unibertsitateek. Ildo horretan, ikasketa zientifiko eta teknikoen, zeharkako gaitasunen eta etengabeko ikaskuntza-aukeren premia gero eta handiagoa dela hartu behar dute kontuan bereziki; premia horri erantzuteko nahitaezkoa baita lotura irekiagoak finkatzea irakaskuntza eta hezkuntza elementu eta maila guztien artean.

Unibertsitateek Lisboako Agendaren helburu nagusiekin bat egitea ez da nahikoa; estrategiak aldatzeari ekin behar diote, ezinbestez. Izan ere, Lisboako Agendak lotura zuzena du unibertsitateen egungo erronka batzuen ardatzekin.

Unibertsitate Sistemak, horren guztiaren ondorioz, edukiak eta ikaskuntza-estrategiak eraldatu behar ditu. Gure profesionalek, lan-jardunerako gaitasunak lantzeaz gain, beharrezko trebetasunak eta balioak berenganatu behar dituzte beste edozeren gainetik.

Europako Kontseiluak aldarrikatu bezala,

Europar Batasunaren aktibo nagusia pertsonak dira, ezagutza sortzeko eta hedatzeko oinarriak ez ezik, tokian tokiko gizartearen berrikuntza-ahalmenaren ardatza ere baitira. Oinarrizko gaitasunak eskuratzea funtsezkoa da, alegia, gutxieneko trebetasunak landu behar dira ezagutzaren gizartean eta ekonomian ikasi, lan egin eta errealizatu ahal izateko («Hez-

kuntza eta Prestakuntza 2010», Europako Kontseilua, EEAO, 2004-04-30).

Euskal Autonomia Erkidegoari dagokionez, erakunde-politiketan unibertsitateen zeregin estrategikoa aitortu izan da. Horren adibidea dugu, besteak beste, Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren 2010 Plana, EAeko gizarte eta ekonomia berrikuntzaren bigarren aldiaren oinarritzat unibertsitatea jo baitzuen. Hizpide dugun Planaren arabera, unibertsitateak egokitu eta aitzindari edo buru izan behar du bikaintasunari lotutako azterlanetan, ekintzailletza-jarduere-tan eta ezagutza-komunitateetan. Gainera, euskal unibertsitate-sistemak berrikuntza-sistema sustatzen lagundu behar du, bikaintasunaren bidean aurrera egiteko. Era berean, ezagutza-sorkuntzaren alorrean, erreferentzia-gune bihurtu eta talentuak erakartzea lortu behar du. Horrez gain, aberastasuna sortzeko xedean partaidetza aktiboagoa izan behar du, ezagutzen aplikazioaren bidez. Orain arte, unibertsitateari funtsezko zeregina egokitu zaio pertsonen heziketan; hemendik aurrera, beste erronka bati heldu beharko dio: erreferentziazko ikerkuntzaren erronkari, alegia.

Europar Goi-mailako Hezkuntza Eremua sortzeko prozesua

Esan bezala, goi mailako hezkuntza funtsezko faktorea da herri batentzat. Ikerkuntzaren, hezkuntzaren eta berrikuntzaren arteko bidegurutzean egonik, ekonomiaren eta ezagutzaren gizartearen ardatz nagusia da, lehiakor izateko ezinbesteko faktorea.

Ezagutzaren gizarteak, garapen teknologikoak eta globalizazioak ekarri dituzten erronka berriak garatu ahal izateko, unibertsitateek beharizan berriei erantzun behar diete. Ildo horretan, irakaskuntza zientifiko eta teknikoaren beharra, zeharkako kompetentzien garapena eta etengabeko ikaskuntza garatzeko aukerak azpimarratuko ditugu, besteak beste.

Unibertsitateak duen betekizunaren inguruko hausnarke-ta dela eta, azken urteotan hainbat azterketa, txosten eta aitortpen egin dituzte bai mundu mailako bai Europa mailako erakundeek.

Europako unibertsitateak «Boloniako Prozesua» deritzon konbergentzia-prozesuan murgilduta gaude gaur egun. 1999. urtean, «Boloniako Deklarazioa» sinatu zuten herrialde partaideek Europako Hezkuntza Eremua osatzeko konpromisoak jaso zituzten. Era berean, bilera horretan partaideek agerian utzi zuten alde handiak daudela titulazioetan, ikasgaietan eta egituretan eta konplexutasun maila nabarmena dela Europako herrialdeen artean.

1999tik, hezkuntza-ministroen gailurra egin izan da bi urtetik behin, aurrerapausoak aztertzeko eta hurrengo bilera-rako helburuak finkatzeko. 1999an Bolonian elkartu ziren, 2001ean Pragan, 2003an Bergenen eta 2007an Londresen. Hurrengo gailurra 2009an egingo dute, Lovainan.

Konbergentzia-prozesuaren harira egindako deklarazio eta dokumentu guztietatik Europako goi mailako hezkuntza eremuaren funtsezko helburu orokor batzuk ondorioztatu ditzakegu:

- 1) Laneratze maila hobetzea eta ekintzailatza bultzatzea.
- 2) Mugikortasuna sustatzea.
- 3) Europako goi mailako hezkuntza eremua erakargarri egitea munduko gainerako herrialdeentzat.
- 4) Goi mailako hezkuntza-erakundeak Europaren lehia-kortasunaren bultzatzaile izan daitezen lortzea.
- 5) Etengabeko ikaskuntzaren oinarriak finkatzea, eta herritarrei eskura jartzea beharrezkoak dituzten funtsezko gaitasunak.

Euskal unibertsitate-sistema erabat murgildurik dago erronka nagusi horretan. Euskal unibertsitate-sistemari buruzko 3/2004 Legeak xedatzen duenez, EAEn egoitza duten hiru unibertsitateek osatzen dute aipatutako sistema, eta elementu komun batzuk izango dituzte guztiek ere.

Legearen 2. artikulua araber, euskal unibertsitate-sistema Euskal Autonomia Erkidegoan egoitza duten unibertsitate guztiek osatzen dute, eta etorkizunean, Eusko Legebiltzarrak sortzen edo onartzen dituenak ere atxikiko zaizkio. Sistemaren baitan, halaber, euskararen kultura-eremuaren baitan dauden beste lurralde batzuetako unibertsitate-erakundeekiko harremanak eta lankidetzak sustatuko dira.

Bestalde, 3. artikulua honako hau zehazten du:

euskal hezkuntza-sistemari lotutako ikuspegi integralaren baitan, euskal unibertsitate-sistemak goi mailako unibertsitate-hezkuntza publikoari dagokion zerbitzua eman behar du, irakaskuntzaren, azterlanen, etengabeko prestakuntzaren, ikerkuntzaren eta ezagutza eta teknologia hedapenaren bidez.

Ildo horretan, berariaz aitortzen du

euskal unibertsitate-sistemak eta sistemaren osagai guztiek, publikoak nahiz pribatuak, euskal gizartean ekonomia, zientzia eta kultura garatzearen alde egingo dutela, eta gizarte-ko hesioa eta hiritarren ongizatea bultzatuko dituztela. Ildo horretan, gizarte bidezkoagoa eta solidarioagoa sortzeko nahiarekin bat arituko dira beti.

Legearen 51. artikuluan, azkenik, Europako unibertsitate-eremura moldatzeko irizpideak zehazten dira.

Konbergentzia-prozesuak ez du titulazioen homologazio hutsera mugatu behar, haratago doa. Konbergentziaren erronkak eraldaketa dakar, eta eraldaketa hori aprobetxatu behar dugu gure hezkuntza-estrategiara hainbat elementu ekarri eta europar konbergentziaren helburuak lortzeko.

Ditugun erronkei erantzuteko, unibertsitateek honako ezaugarri hauek izango dituen irakaskuntza-ikaskuntzaren prozesua garatu behar dugu:

1. *Titulazioen edukia*: edukiak/ikasgaiak eta konpetentzia orokorrak garatzea, etorkizuneko profesionalek euren garapen pertsonalerako eta profesionalerako ezinbestekoak izango dituzten gaitasunak eskura ditzaten.

2. *Irakaskuntza-ikaskuntza ereduak*: ikaslea oinarri duen ereduak, non irakasleak rol berria izango duen eta metodologia aktiboak erabiliko diren.

3. *Laneratzeko orientazioa*: iraunkorra izango den lanpostua lortzeko gaitasunak garatzea eta ekintzailletza sustatzea.

4. *Kalitatea*: Erabateko Kalitatea xede duen kudeaketa-eredua izango da irakaskuntza-ikaskuntza prozesuaren oinarria.

Mendeberri proiektua: goi mailako irakaskuntzen erronkei erantzuten dien irakaskuntza-ikaskuntza eredua

Lehen deskribaturiko goi mailako irakaskuntzaren erronkei erantzuna ematea du xede Mondragon Unibertsitatearen heziketa-eredu berriak. Proiektu horrek gure heziketa-ereduaren erabateko aldaketa ekarri du zortzi urteko epean.

Helburu orokorrak

- Enpresaren eta gizartearen egungo beharretara egokitzeta Mondragon Unibertsitatearen heziketa-eredua.
- Enpresek eta erakundeek eskatzen duten profil profesionala lortzea.
- Ikasleari bere ikaskuntzaren protagonismoa eta ardura ematea.

Helburu horiek lortzeko, Heziketa Eredu berriaren oinarriak zehaztu dira:

- Titulazioek helburu dituzten profil profesionalak definitzea, lanpostuan garatu behar dituzten egiteko profesionalen arabera. Jakintzaren gizarteak sorturiko aldaketei azkartasunez erantzun behar diete profil profesionalak.
- Ikasleen mugikortasuna Europako goi mailako heziketan. Horretarako MUko tituludunak eleanitzak izango dira. EAEko hizkuntza ofizialez (euskaraz eta espainieraz) gain, ingelesa ere sartuko da curriculumen garapenean.
- Zeharkako gaitasun generikoak garatzea, lan-emitza eraginkorrak lortzeko beharrezko trebetasun eta jokabideak sustatzen dituztenak ikaslearengan.

- Komunikaziorako eta informaziorako baliabide teknologikoak erabiltzea, jakintzaren gizartearekin harremana errazteko eta beste ikaskuntza-esparru batzuk sortzeko.
- Balioak sustatzea tituludunengan, eragile ekonomiko eta sozialen eskariei erantzun diezaiten, horien beharretara egokituta, eta heziketa etiko-pertsonala aintzat hartuta, pertsona- eta gizarte-eredu berriak eta hobeak erdiesteko arian-arian.

Profil profesionala definitzeko gaitasunak jasotzen dira, bai titulazio bakoitzeko berariazkoak, bai zeharkakoak edo generikoak, gure unibertsitateko edozein tituludunek bere heziketa-aldian zehar lortu behar dituenak.

Titulazioaren ikasturte bakoitzeko curriculumean, bereiztu egiten da heziketa-prozesuen diseinuan jasotako alderdi horietako bakoitza, eta behar-beharrezkoa da informazioaren eta komunikazioaren gizartearen inguruan ikasketa-planak egoki garatzeko bitarteko berriez hornitzea.

Jarraian MUK garatu duen aldaketa-prozesua zehaztuko dugu.

Profil profesionalaren diseinua: osagaiak eta jarraituriko prozesua

Unibertsitateko heziketan zehar egresatuak garatu beharreko profil profesionalak aintzat hartzen ditu gaitasun orokorrak. Atalak:

- *Laneko esparrua*. Egresatuak bere lanbide profesionala gara dezakeen lan-esparrua edo -esparruak identifikatzen dira.
- *Funtzio profesionalak*. Burutu beharreko eginkizunen inguruko funtzioak zehazten dira.
- *Berariazko gaitasunak*. Lehen zehazturiko funtzio bakoitzarekin lotura duten berariazko gaitasunak sartzen dira.
- *Zeharkako gaitasunak*. Zazpi gaitasun generiko edo zeharkako zehazten dira unibertsitate guztirako.

- *Gaitasun eleanitzak*. Gaitasunak hiru hizkuntzetan lan-tzen dira, euskaraz, gazteleraz eta ingelesez. Erronka ho-ri betetzeko, MUko irakasleak eleanitzak izango dira, eta, hizkuntza-eskolak eskaintzeaz gain, edozein hiz-kuntza modu naturalean erabiltzea sustatzen duten jar-duerak eta baliabideak izan behar dituzte titulazio ba-koitzeko ikasgaiek.
- *Balioak*. Berdinak dira Mondragon Unibertsitateko egre-satu guztientzat.

Profil profesionala eratzeko prozesuan, ikasleek, ikasle ohiek, gurasoek, enpresetako eta ikastetxeetako zuzendariak eta titulazio horietako adituek hartu dute parte. Gainera, lan-poltsen bidez enplegu-emaileek eskaturiko profesiona-len ezaugarriak aintzat hartu dira. Unibertsitatearen bera-ren misioa, beste unibertsitate batzuk garaturiko lana, Euro-pako goi mailako hezkuntza eta beste dokumentu batzuk ere kontuan izan ditugu.

Ikasketa-planen birdiseinua: plan berria diagnostikatu eta egin

Behin titulazioen profil profesionala zehaztu ostean, egun-go egoeraren diagnostikoa, edo benetako egoera identifika-tzeko ikerketa sakona, egin zen, profil profesionalean eska-tzen diren gaitasun berriei dagokienez.

Jarraian ikasketa-planen birdiseinua egin zen, eta dizipli-narteko esparruen arabera antolatu ziren. Horri esker, eza-gutzak haien artean lotu, arloen artean ezagutza-transferen-tziak egin eta errealitate profesionalarekiko duten lotura ja-kin dezakegu. Gainera, edukietan progresio- eta koheren-tzia-irizpideak ezartzeko aukera ematen du.

Profil profesionalean zehazturiko konpetentziak diziplinar-teko multzoen arabera banatu dira, eta diziplinarteko mul-tzoek, berriz, zeharkako konpetentzien zeregina hartu dute.

Arazoa konpontzera bideraturiko ikaskuntzan ere lan egi-ten da. Ikasteko, ikasleek benetako arazoak aztertzen dituz-

te, eta arazoa konpontzeko beharrezko ezagutzak lortzeko, berriz, teoriara jotzen dute.

Ikasketa-plana ezartzea: prozesu didaktikoak

Ardatz gisa, hiru metodologia edo prozesu didaktiko hartu dira birdiseinurako: Arazoetan Oinarrituriko Ikaskuntza, Kasuen Ikerketa eta Proiektuetan Oinarrituriko Ikaskuntza; eta progresioa ikasleari exijituriko autonomiaren eta ikaskuntzako helburuen konplexutasunaren arabera finkatu da.

Prozesu didaktikoek diziplinarteko antolakuntza errazten dute, ikasleen autonomia sustatzen dute, eta talde-lana eta, orokorrean, profil profesionalean zehazturiko konpetentzien eta balioen garapena ahalbidetzen dute. Irakasleei dagokienez, prozesu horiek lankidetzat sustatzen dute, eta beraz, talde-lana. Horretaz gain, heziketa-planaren ikuspegi orokorragoa izaten laguntzen du, irakaskuntza tradizionalen sistemek ezaugarri ez dutena.

Ikasleen ebaluaziorako gogoeta ere garrantzitsua izan da, eta dokumentazioa eta eredu berritzaileak sortu behar izan dira ikaskuntzari jarraipena egiteko.

Planifikazioa eta ezarpena

Ikaskuntza sortzeko ezinbestekoa da beharrezko denborekin eta baliabideekin antolatzea eta planifikatzea. Antolatzeko eta planifikatzeko modu hori desberdina da batik bat eskola magistraletan eta diziplina bakarrekoetan oinarrituriko ikaskuntza-ingurunearekiko.

Ikaskuntzarako metodo aktiboek —kasuen ikerketak, arazoen konponketak edo ikasleen kolaborazio-taldeetan proiektuen garapenak— ikasleen ikastorduak seihilekoko faseetara egokitzeko beharra dakarte. Horrekin azpimarratu nahi dugu erakundeak berak eskolen orduen kudeaketa malgutzeko beharra duela.

Heziketa-eredu bat hartzeak —ikaskuntzako hainbat metodologiak osaturikoa— espazio- eta denbora-egertoki be-

riak eskatzen dizkigu. Ikuspegi berri horrek irakasleen ordutegia malguagoa izatea eskatzen du, eta orain arte eratu ditugun espazioen erabilera desberdina izatea. Hori dela eta, nahitaezkoa da malgutasuna ikaskuntzako espazioak eta denborak antolatzeko.

Ikaskuntzako planifikazio prozesuan kontuan izan behar da sistemaren ardatz nagusia: sistemako irakasleak koordinatzea, bai ikasketa-planaren koherentzia bermatzeko, bai hainbat ikasgaitan banaturiko ezagutzen segidan izan daitezkeen gainjarritako gaiak eta hutsuneak identifikatzeko. Horrek koordinazio-bileren denborak aurreikustea exijitzen digu, bilerak irakasleen lan-ordutegian jartzea eta lan-karga gisa hartzea.

Metodo aktibo horiei esker ikasleak talde-lanaren eta komunikazio eraginkorraren gisako zeharkako kompetentziak garatzen ditu, eta partaidetza-gaitasunak eta gaitasun sozialak lortzen. Horretarako, kompetentzia generikoetan hezteko saioak eta horien ebaluazioak koordinatu behar ditugu, ikasgelan batera esku hartzen duten hainbat profiletako irakasleen artean.

1999/2000 ikasturtean hasi zen heziketa-eredua aldatzeko beharrari buruzko eztabaida. 2000/2001 ikasturtean esparrua diseinatu zen, diagnostikoa egin zen eta profil profesionalak zehaztu ziren. 2001/2002 ikasturtean curriculuma birdiseinatzeari ekin zitzaion, ikasketa-planak aldatu ziren, kompetentzien garapena zehaztu zen eta erabili beharreko heziketa-metodologiak identifikatu ziren. 2002/2003 ikasturtean, eredu berria ezartzeko, hiru titulaziotan probako hiru esperientzia egin ziren, eta 2008 urterako Mendeberrititulazio guztietan ezarri da.

Europako goi hezkuntzaren eremura egokitutako gradu berriak

2007ko urriaren 30ean, 1393/2007 Errege Dekretua, hau da, titulazio berriek jarraitu behar duten araua, argitaratu

zen Estatuko Aldizkari Ofizialean. Unibertsitateek, bada, gradu berriak eskaini ahal izateko, Errege Dekretuak jasozten dituen irizpide eta arauak bete beharko dituzte.

Hona hemen titulazio berriek izan behar dituzten ezaugarri batzuk:

- Konpetentzia teknikoen eta zeharkako konpetentzien ikaskuntzan oinarritutako titulazio berriak ezarri behar dira.
- Hezkuntza-eredua aldatu egin behar da. Irakaskuntzan oinarritutako ereduaren ordezt, ikaskuntzan oinarritutako sistema finkatu behar da, eta etengabeko ebaluazioa ere bai.
- Irakastorduak kontuan hartu beharrean, ikasleen dedikazioa neurtzen duen europar kredituari sarbidea eman behar zaio.
- Diplomen gehigarri europarra, ikasketa-espeditentaren agiri osagarria, erabiltzen hasi behar da; formatua antzekoa da Europa osoan.

Mondragon Unibertsitatea Europako goi mailako hezkuntza eremura egokitutako graduak ezarri dituen lehen euskal unibertsitatea da.

Aurten, 2008/09 ikasturtean, sei gradu-titulazio berri ari gara ematen. Mendeberrri proiektua garatzeko ahaleginari esker erdietsi dugu aipatutako lorpena eta, era berean, gure ereduaren funtsezko elementuak aintzatetsi eta finkatu dira.

Bestalde, gradu berrien bidez aurrerapausoak eman ditugu gure ereduarekin urratzen ari garen bidean; adibidez, etengabeko ebaluazioaren ezarpenean. Gradu berrietan, amaierako azterketen ordezt, etengabeko ebaluazio-sistema ezarri dugu, ikasleekiko *feedback* edo elkarreragina oinarri hartuta.

Ondorioak

Unibertsitateek profil pertsonal eta profesional berria garatu behar dute, gizarteraren erronkei erantzuteko. Horretara-

ko, nahitaezkoa da hezkuntza-estrategiak aldatzea, besteak beste.

Ildo horretan, ezagutza teknikoen hedapenean oinarritutako eredia bertan behera utzi eta gaitasunen eta balioen garapenean oinarritutako ereduari eman behar zaio sarbidea. Gainera, aipatutako gaitasunak lantzeko aukera ikasle guztiei bermatu behar zaie.

Mondragon Unibertsitatearen hezkuntza-ereduak profil pertsonal eta profesional berriari lotutako ezaugarriak ezartzea du helburu, eta honako alderdi hauek uztartzen ditu, hain zuzen:

- Erronka garrantzitsua da hezkuntza-komunitate osoarentzat (irakasleentzat, zerbitzuetako langileentzat eta ikasleentzat).
- Hezkuntza-egitura errotik eraldatu du, inoiz ez bezalako berrikuntzak ezarriz.
- Etengabeko esperimentazio-prozesua abiarazi du. Profil berriaren galderek ez dute erantzun bakarra.

Mendeberri eta Europako goi mailako hezkuntza eremura egokitzeko prozesuan, aurreko ereduarekiko aldaketarik garrantzitsuenak honako hauek direla esan dezakegu:

- Irakaslearen eginkizunean aldaketak (laguntzaile, PBL tutore, aditu... izango da).
- Eskola magistralak beharrean, irakaskuntza-ikaskuntza metodologia berriak intentsiboki erabiltzea.
- Ikasgaien koordinazio bertikala eta horizontala.
- Zeharkako gaitasunak edo gaitasun generikoak garatzea eta ebaluatzea.
- Talde txikiagoak, pertsonalizatuak.
- Hizkuntzen irakaskuntzan talde txikiagoak: taldeak ikasleen mailaren arabera egingo dira.
- Ikasleen ordutegien eta jardueren antolakuntzan aldaketak.
- Ikasleei ordu gehiago ematea lanak bakarka edo taldean egiteko.

- Ebaluazio-ereduan aldaketak, azterketa memoristikoak alde batera utzi eta ebaluazio jarraitua eta iraunkorra ezartzea.

Europar Goi-mailako Hezkuntza Eremuan unibertsitate bakoitzak bere bidea egin behar du, bere hezkuntza eredu propioa garatuz. Mondragon Unibertsitateak bere eredu propioa garatu du, Mendeberrri deitzen dioguna, bertan hainbat hautu egin ditugu, horien artean gradu-titulazio berri guztiak eleanitzak izatea, euskara nagusi izanik. Sistema berriak unibertsitateen autonomia bultzatzen du, eta hori garatu behar dugu bakoitzak gure unibertsitate proiektu propioa.¶